

CSIKI LAPOK

Feladás kiadó: OSV. VÁKÁR LAJOSNR **Feladás szerkesztő: RÉSZEGH GYÖZÖ**

Előfizetési ár:
 Egész évre Pengé 6.— Nyelődévre Pengé 1.50
 Félévre 3.— Póldányként ára 12 fillér

Nyitólári költségek díja soronként 1 Pengé
 Készítetek nem adóznak vissza.
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.
 Kiadóhivatal: Csikaszereda, Apafi Mihály-uca 15 sz.

Kültsége egy évre 12 Pengé.
 Megjelenik minden vasárnap

Elégtételt vár a cenki sírbelt lakója, a halhatatlan magyar Hérosz!...

A Széchenyi család ömere van előttem. Nézem hosszan a címert mögött: „a legnagyobb magyar” lánglélek! Ázteni S azt a lángléleket, mely sugárzásával, ragyogásával, fényességével, fölrázta a Nemzetet: trespédéséből a tanításán keresztül rávezette és elindította a Nemzetet a történelmi úton, a másodlagos erőforrása volt és lesz a Nemzetnek de különösen most az, ezekben a sorsdöntő időkben.

Olvasgatom azt a könyvet, mely a Hazáért élt, halt, dolgozott magyar Hérosznak, Széchenyi István grófnak — életét, küzdelmét tükrözi. Olyan ez a könyv, mint a B-blika, mely mindig ajándékoz, — gazdag kisviseletről — az olvasónak. Ha Széchenyi családát és életét nézzük, figyeljük lelkünk megélt büszkeséggel, megélttel és részvétellel. Büszkeséget azért érezünk, mert Széchenyi magyar, a f-jának, a német Széchenyi a nemzetiség kerestül, a magyar faj terméke. Meghatottsággal résztvünk, az a gigász harc és küzdelem válna ki lelkünkben, melyet Széchenyi egyrészt a magyar Nemzetet életébe boldogító eszméinek megvalósításáért, másrészt, a gáncsozkodókhoz vitott.

Mennél tovább bűrándok valaki Széchenyi életének kisérés bányáiban, annál nagyobbak, annál emberfelettiöknek látja őt. Kosuth Lajos azt mondta a Nemzetről: „Leborulok a Nemzet nagysága előtt”. A Széchenyi alkotások láttán is elmondhatja minden hazát szerető magyar, hogy „leborulok Széchenyi előtt”!

Széchenyi alkotásainak elmélyedve önkéntelenül is arra kell gondolnunk, hogyan lehetett ennyi nagy, maradandó és a Nemzet boldogulásáért előmozdító munkát, belesűríteni, megvalósítani egy nem is hosszú éle időbe, mint a mekkora volt a Széchenyi földi élete? és mint a mennyi alkotást Széchenyi belesűrített életébe?

Gondoljunk el, minden alkotásának munkájának kezdetét, az odaadó, alapos előtanulmányok, elődtek meg. Külföldre utazott szemlélővel tárgyalta, a helyszínen orientálódott, szóval beleélt az egész héroszi lélekkel a munkába. Alkotásait illetve, se pénz, se idő, se fáradság nem számított soha semmit. Még könyveinek, irásainak alkotásának időszerűségét is a Nemzetnek adta. Alkotását ma is és mindig, örökkön élő eredmények, sikerek jelzik. Nem csoda, ezek a szorgalmas, fáradságos és kitartó munkák állították és nemcsak gyümölcsei.

Leiki szemlélnék látjuk Széchenyit, az elegáns buszárú, életmódjának nagy tetteinek kezdő. az Akadémia megalakításakor, mikor egész évi jövedelmét adja oda, az örök időkre szóló terv megvalósításához. Látjuk később a földművelőpolitikát, a törvénykezést elindított, a Tiszta Szabályzóit, a közlekedés léptékeit, a Vasúti kitérőket, a Lánchi utas-gyógyintézetét, stb., stb., de látjuk később, a gigász munka és a hősi küzdelem rokkantját és látjuk legvégül a küzdelmek áldozatát, mikor eldobja életét, az életet, melynek minden ritmusa a magyar Nemzetéé volt.

Ki merné kétségbe vonni, hogy Gróf Széchenyi István volt a Nemzet első és legnagyobb nevelője? De az sem tagadható, hogy Széchenyi ő, Szegedi, allg történelmi valami a Nemzet érdekében. A magyar társadalom telitre lett a pártoskodások szóharok, azé huzások halálra mérgevel, mely önmaga, betegé tette a Nemzet lélekt. Ki figyelt azokban az időkben, a Nemzet sok bajára, fájdalomra? Ki látta meg, ki vette észre, a gyilkos lakosságcsészert, azt amikor a törzset, elbolcsultott, azt magyarság embereket kivitték, Trierben át, a bizonytalan életnek s a biztos halálnak hogy az alatt, a honfoglalás. Árpád utakon, beszártároznak az idegenek? De nem csak azok voltak a bűnösök, akik ezt megélték, azok is, akik végig nézték mindezt.

Széchenyi családát lángléleknek megnyilatkozása volt az, hogy mindig tudta, hogy mire van a legnagyobb szüksége a Nemzetnek és tudta azt is, hogy valamely célhoz, a sikerhez, az eredményhez, melyik a legjobb, legbiztosabb odavivő, eszközig út és mód.

Dublin után, a cenki sírbelt, örök pihenésre fogadta be nagy harcost, a jó harcot harcolt hőst. A Nemzet vére szívvel átratta és gyászolta Széchenyit, de voltak évek, amikor csak egy rajongó szív hálátá gyújtott méseost, a cenki sírbelt nagy halottjának emléke előtt. Ilyen rajongó Széchenyi kultuszú főlék volt Jászai Mari, aki minden évfordulón evitte körjárat virágot s hazaszerezté szívőben egy mag, az egész Nemzet halálját, a cenki sírbelt, kinek egész életére arándokhely lett és volt a cenki sírbelt.

Az álomból, Széchenyi által felrészott Nemzet, mintha fölé letargiába hanyatlott volna, de csak látszólag, mert hogy a nemzetnek ki volt Széchenyi, azt megemlékezett akkor, amikor egy író, szentségtörő szívvel és kezekkel nyult a nagy Széchenyi emlékéhez, megírta a nagy Széchenyi életétörténetét. Bár ne írta volna, mert minden magyar felhőrdült erre a merénylőre. De feljajdult jogosan, a Széchenyi család is Hanem: hába méltatlankodott a Nemzet is, a család is, nem történt semmi, hiszen a könyvet, mely a lánglélek, halhatatlan magyar Héroszt, Széchenyit köznéplá, törzistotta, ma is olvasatja akárki, ott van minden köz- és magánkönyvtárban és terjesztés lehet még ma is. A mostani nemzedékeknek lelkében nem tudta ez a könyv lerombolni Széchenyi nagyságát, de jaj annak a nemzedéknek, mely ezen a könyvön keresztül fogja megismereni Széchenyit.

Ezzel kezdődött az a divat, mely a magyar nagykövetség emlékéit kezdte ki oly módon, hogy azoknak emlékéit profanizálja, életüket munkájukat, amely kiteltoe őket és halhatatlanná tette a magyarság, sőt nem ritkán a világ számára köznéplá, tömegfigurákká akarta és akarja torzítani. Miért? Csak azért, hogy kiöljék a magyarság lelkéből, a tündökli magyar múlt megbecsülését, azért, hogy Halhatatlanaink lekicsinylésén keresztül, ellopásuk által magyar múltunkat, Cudálatos, hogy az ilyen bomlasztó, a nemzet életére menő divatot, divatokat lassúrokk milyen leleményesek esztől-estere. Mindig ki utják találni azt, hogy a nemzet szívére hol és mikor lehet a legfájóbb ráútni. Azonban a legfájóbb, masabb az, hogy az ilyen divatokat mindig és szonnal vannak bábjai, lélektelen, de igen sokszor tudatos követői.

Es mi magyarok, sohae állunk a sarkunkra. Ha észre is vesszük valamit, unottan, vagy közömbösen átléjük rajta. Nem nézünk soha utána nem kutatjuk azoknak a titkos lép-

fo rásoknak miérettel ahonnan kivírál az ilyesmi. Nem ütünk arra a kézre, aki szentségtörő módon rabolni akar történelmi múltunkból, kinéséből, gazdaságunkból. Annyit azonban mégis megteszünk mi magyarok néha, hogyha nagyon a szivünkre ütnek, jajgatunk, méltatlankodunk, de soha nem osekesszünk semmit és így minden marad a régiben. Pedig kár, mert az ilyesféle mulasztások idővel megrendítő erejűvé nőhetik ki magukat.

A Magyar Emlékeket Védő Bizottság felbecsülhetetlen munkát végez. Nem hogy elpusztult egyetlen követ, egyetlen épületet sem, mely régi és örök hirdeti a magyar Gólnuszt. Há a halhatatlanságba költözött magyar Héroszokat soha senki sem védi meg? Ezekhez szab d büntetlenül akárkinek szentségtörő szívvel és lélekkel hozzányúl? Aki a nemzet nagyjait kicsinyíti profanizálja, tömegfigurákká akarja torzítani a szokat gyalázza semmivé sem jobb, mint a halottfisztagató. Pedig ezekre van törvény, miért nincs a lélekablókra, hiszen ezt az élet is sürgeti?

Emlékezzünk milyen fájdalom a nemzetnek ez, ha ellen-ségeink hem sják, vagy lopják el történelmi igazságokat s annak vérel, verejtékek, imával megpeseotel valóságait miért engedi, engedné tehát a Nemzet, hogy sorait közül tegyék ugyan azt.

Kéll útni minden magyar kézbe Sarányi könyvét, hogy ne olvashassa, ne terjeszthesse azt senki, tünjön el a magyar tudalomból ez a könyv örök. Még az írő emlékei is használni lehet ezzel mindenkinek tudja ugyanis, hogy Sarányi a nemzet addig ezerte, míg Széchenyi könyvét meg nem írta.

Es ezután legyen részen minden magyar mindig, hogyha jelenkzik valahol egy lélekabló, neves és fénylő történelmi múltunk meggyalázására, bánjon el vele a nemzet úgy, mint a hazaférőkké. Ebből majd megfogja tudni minden szentségtörő, hogy nem lehet a nemzet életét, örökke valóságait jelentő kinésébányában tetszés szerint gazdálkodni senkinek sem.

Széchenyit pedig nem hagyjuk, mert Széchenyi a miénk magyaroké és az is marad héroszi nagyságában, tündöklésében mindörökkön örökké.

A felszabadult Erdély lelke kiált és figyel a Végekről. Harmatos szommal vár a vén Hargita, mert addig nincs és nem is lesz nyugta, amíg a cenki sírbelt lakójának G. G. Széchenyi István halhatatlan emlékének elégtételt nem adott a Nemzet.

Jubileumi ünnepségekre készül a nemzet. A nagy Széchenyi születésének 150 éves évfordulóját akarja ünnepelni. Mátólbbképpen nem lehet ünnepelni, mat azzal, ha a hálás és Széchenyire örökre búzke nemzet, kigyomlája a Széchenyi tudalomból mindazt, legelső sorban a Sarányi könyvet, mely méltatlan nemcs k Széchenyi emlékéhez, de a nemzethez is.

Ezzel a nemzet nemcsak a Széchenyi emlékével szemben röjja le hálas kötelezettségét, hanem önmaga örökkévalóságát, halhatatlanságát is munkálja.

J. MÁRTON BERTA.

„Apámhoz szeretnék menni”.

S pszereztgyörgy, 1941 július 30.

„Signal” című Berlinben magyar és német nyelven megjelenő, nagyon olvós képes folyóiratban lapozgattam a mulikor.

Ebben a folyóiratban lapozgatás közben o'yan elbájoló és megragadó képekre bukktam, hogy erde-mesnek tartom a művelt olvasó közönség figyelmét ezekre felhívni.

Az egyik felvételt valahol a fronttal kapcsolatos helyről készült. Izmos német katona áll őrt válla fogott fegyverrel a bejárat előtt. Megjelenik egy aranyos b' év förtölti flucska, az ő poráron venetett fehér aszóri kutyájával.

„Apámhoz szeretnék menni!”

„Ez ki az édes apád?” „A szüparancsnok”. „De akkor még legalább egy órát kell várnod, hiszen delelőt gyarólatok fojnak”. Milyen bájos feleszólás a gyermek részéről! Akarja az édes apját látni. De nem úgy mondja, apámhoz akarok menni, hanem öhajítással: szeretnék menni.

Milyen tapintatosan akadályozza meg a német őrs aranyos flucska belépését. Nem azt mondja, flucska, itt nem szabad járnod, mert most háboru van. Hanem arra hívja fel a kis gyermek figyelmét, hogy sokáig kell várakoznia, azt gondolva, hogy a kis gyermeknek úgy sem lesz türelme sokáig várakozni a önként eltávozik.

A szigorú őrfeloldi s sokaság előírása meg-szólított. Lehit, hogy is édesapái Mosolyra derül az arca s azon gondolkodik, miként tudjam ezt a nagyon kedves kis látogatást úgy megnyugtanni, hogy az ne legyen reá néne ridegen elutasító.

A másik kép szerint a pályatesten álló vasuti focsi mellé vitt gyermekkecskából a tiszt kiemeli kis leánykáját, édesen megökölaja s így bucsunja tőle: „A vizontlátásra!” Ky hősnek a bucsuja es is. Egy pillanatra sem gondol a halálra. Balik az övéihez való boldog visszatérésben.

A másik kép szerint az iránykező tüzér s fedőében marad, ahol a felesége, nővére és gyermeke látogatják meg.

A negyedik képen az űteg kaninjának kert-helyiségében keresi fel a fia édesapját és mutatja neki lakóla dolgozatát.

Az apa szelött is szamba vette az lakóla dolgozatokat. Most a fiúnak kötelessége, hogy édesapja pihenése alatt, ö mutassa meg dolgozatait apjának.

A képek szerint az űteg berlini katonái állandó érintkezésben vannak családjakkal és mégis a harc-vonalban vannak.

Ezekén kívül más vonzóbbnál vonzóbb képeket mutat be a lap. Többek között azt is, hogy miként a'ussznak a gyermekek a biztos püccében amíg édesapjuk a harcvonalon nagy erőfeszítéssel küzd az ellen-ség ellen.

A másik képen a tüzparancsot teljesítő tüszér — pihenője alatt — a feleségének segítkek a fűszer-üzletekre vonatkozó könyvelés rendbehazatolásánál.

Ezek a képek cudálatosan összekapcsolják az otthon maradt családtagokat a fronton elcsanatan küzdő katonákkal, akik a pihenés egy-egy pillanatában szeretettel gondolnak övéire s az otthon védelméért megkezdözetett erővel folytatják a küzdelmet.

Hőszök ők valamennyien abban a biztos hitben, hogy ebből a háborúból is győztesen kell kikerülnie a nemzet fegyvereknek!

Bartha Balázs.

Az élet mestere.

Báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter a mező-gazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban tett nyilatkozatában kijelentette:

„Megerősödsünk elengedhetetlen feltétele a nemzeti vagyon gyarapodása. A földben és emberekben nagy, ki-haszúlatlan értékek rejlének, ezeket érvényre akarjuk jut-tatni ismeretek adásával.”

„Egy milliárd pengő pénzügyi fedezetet biztosít a törvényjavaslat, amely mint negyszabásu kerettörvény kiterjed majd az országnak egész mezőgazdasági életére.”

„A mezőgazdasági haladásához nagyobb tőke, több tudás kell. Minden gazdához, minden gazdasággal el kell jutni az ismereteknek. Azt, aki a föld termőképességét lényegesen emeli, közigazdasági szempontból előnyösebb névenyint termel, illetőleg állatot tenyész, vagy társulásal, szövetekezésrel az erők egyesítését szolgálja, addó és más kedvezményekben, jutalomban részesül.”

„A földmívelésügyi közgazgatást el kell vinnünk a közétségig, hogy egyetlen intézkedés se maradjon végrehajtás nélkül. Községi ispanok látják majd el a földmívelés-ügyi igazgatás alsófokú teendőit, mint szerződések alkal-mazzottak. Emellett a mintagazdaságok és a kísérleti birto-kok vezetői is résztvesznek a gazdasági igazgatás munkájában.”

Igy szól a földmívelésügyi miniszter nyilatkozatának főbb részlete arról a törvényjavaslatról, amely a magyar mezőgazdaság új életének kifejlesztését jelenti a nagy nemzeti ügy és országos érdek rendszeres szolgálatát.

A földmívelésügyi miniszter törvényjavaslata késztet arra a gondolatra, hogy honnan sajátítja el a falusi mintagazda, a kísérleti birtok gazdája és ispan a tudományos kutatások mai roppant mérvű feltedezéseit. De „az Ur nem szelük.” Előttém van Mille Géza kamarai igazgató „Mező-gazdasági Lexikon”-ja, amelyet miniszteri és kamarai vezető tisztviselők, mezőgazdasági akadémiai és közigazdasági egye-temi tanárok és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetői irtak. Májor János volt földmívelésügyi miniszter írta az előszót ehhez a hatalmas munkához, amelyet 104 tagból álló gazda-vezérkar irt, akik átkarölták a mezőgaz-dasági tudomány minden ágát és amely munka mezőgazda-sági ujjászületésünk talizmánya.

A tudomány törvények után kutat, amelyek által a közigazdasági életnek mesterei lehetünk a haladás jelenlegi megaslatan. Lángeszü férniak nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a nemzet vagyinosodása emelkedjen és a lakosság helyzete javuljon. A tudomány a statisztikához fordul, amely által megakarja állapítani a fejlődés törvényeit. A millió elmélet hívei az éghajlat és talaj kiváltságaival magyaráz-zák egyes nemzetek vagyinosodását, ezzel ellentétben állnak, akik a gazdagodás kutterforrásának az ipart tekintik.

Nekünk magyaroknak, akik a faj életerejébe helyezük minden bizalmunkat, legfőbb tanítómesterünk a történel-münk volt. Gazdasági öntudatunknak is a történelem az alapja, mert egy olyan erő élt a nemzeti lélek mélyén, amely a kalandozásoknál többre becsülte az építést és ez által lehetővé vált, hogy a vándorló nomád társadalom föld-mívelő telepedéssé alakuljon át, amelynek állandósulásával kezdődött a jölet és így a civilizáció is. Kétségtelen, hogy a pogány magyar harcosszerzte a földet, de a keresztény magyar művelte meg és tartotta meg és ezáltal 1000 éves életének mestere lett.

Mille Géza Mezőgazdasági Lexikonjának bevezetése igazolja ezt a tételet, amelyben a falusi plebánosoknak ajánlja két kötetes munkáját, akik 900 évvel ezelőt uttörői voltak a mezőgazdasági tudományoknak és ma is vezetnek az ös-toglalkozásban és ápolói a nemzeti hagyományainknak és pártfogói minden tudományunk.

Bizonyos, hogy szemlélve láttára a tudomány olyan magaslatot ért el, amelyre a világtörténelemben nem volt példa. A vegytan, amely az élet alappondolata után kutat, az életan, amely a létnek a kezdetét magyarázza, a föld-ismo, amely megingatni véli a régi talajmivelési módszereket, mind az emberi észnek a hatalmát bizonyítja.

Hogyan győzzük le a természet erejét és alakítását hasznos munkává — megtanulhasunk a Mezőgazdasági Lexikonból. Hasonlóképpen hogyan győzzük le földjeink konokosságát és hogyan használjuk ki az éghajlati viszonyokat a növények megválasztása által. A természet titkát mihelyre behatolhatunk a Mezőgazdasági Lexikon által, lépésről-lépésre kiléphetünk a természeti törvények működését és az energia megmaradásának elvét. Tágítja szellemi látókörünket a lexikon, bepillantathatunk általa a föld belsejébe s meghatározhatjuk azokat a feltételeket, amelyek biztosítják a föld termékenységet s a növényi élet lehetőségét.

A Mezőgazdasági Lexikon bizonyítja a fejlődés törvényének, hogy az é s mindenkor halad és előre tör.

A Mezőgazdasági Lexikon megrendelhető utánvétellel Mile Géza kamarai tanácsadónál, Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület, Kolozsvár, Deák Ferenc u. 32. I. 1.

"Birjad a bölcsességet" — írt a Példabeszédek könyve. "A bölcsesség kezdete: minden jószágod telett okosságot szerezz." "Az Úr nem azírk". Nem terem új csillagzatot új emberpárt de emberi energia által újra teremti a föld felületét és ez az emberi nem hívása és rendeltetése: új gyümölcsöket termelni a tudomány táján.

A tudás fájával vesztette el az emberiség a paradicsomot, de a tudomány hatalmával Isten kertjébe varázsolta a földet, mert a Teremtő akarata, hogy ne csak higgy, de igazság is legyen. Ezért mondja Madách, Ember tragédiájában az Úr: "Megmondtam ember: küzdj és bízva bízzál."
Molnár László.

Épül Csíksomlyón a KALOT Székely Népiskola.

Még kora tavasz volt. Vasrudakkal, vasbotokkal, csáknayokkal és lapátokkal felszerelt emberek kuszták fel a Nagysomlyó tetejére. Felérték a hegy gerincét, mintha sebet ütöttek volna rajta. De a sebből nem folyt vér és a seb nem fájt a hegynek. A felkelő nap besaranyosította a fák hegyét, melyek a Nagysomlyó tetején ringatóztak az ényhe tavaszi szélben. Bűvös öntudat dúszasította a hegy hatalmas mellét. A megújuló magyar élet himnuszát szavadt föl szívből a vasrudak, csáknayok csattogása nyomán:

— Kínese bánya vagyok, melytől felépül a magyar élet. Öleld anyai kar vagyok s meleg falalak körülfülekem, védem a magyar életet. Temp'om vagyok s otthont adok az Istennek s az általa megáldott magyar szellemnek...

És a kövek megindultak a hegyen lefelé. Imos székely kerek ártókat ástak a földbe. Lakták alapját a magyar nép legkeletibb erős templomának. Kővek kövekre kerülnek a lassan kiformálódnak az öleld anyai karok, melyek átölelik az őszgyűlö magyarokat.

Reggelenként dalostedvű munkások csapata indult az épülő iskola felé. A munka nyomában keréyer fakad s a keréyer székely emberek szívében jókedvet támaszt.

Valahol hatalmas építések omlának porba, Csíksomlyón temploma épül a diadalmas magyar szellemnek. Valahol magyar kerek fegyvert fonnak; Csíksomlyón vásárt, kalapácsot, habarcsot kalánt.

Ők őr állanak messze túl a határokon, hogy ellenség ne sávarja az építő falak felett Túról pedig a vén hergita ősen munkás fiainak. Hegy, víz, szél s emberek ősz-fognak és ebben a missziós őszfogatában felépül Csíksomlyón a székelység erős vára, a KALOT Székely Népiskola.

A Blockner-cég félvesszázados jubileuma.

Ötven esztendővel ezeőtt alakult a legregibb és legjelentékenyebb hirdetés-iroda, a Blockner cég, Budapesten. Ez a félszázados évforduló nemcsak a cég ünnepe, hanem megemlékezésre méltó eseménye a magyar hirdetésügynökök és azon keresők és egész gazdasági életnek. Blockner Izidor, a cég alapítója, ezen a téren uttórd munkát végzett. A még gyermekcipőben járó újsághirdetés ő fejlesztette a modern propaganda leghatásosabb eszközüvé, éppen ezért nagy része van abban, hogy a propaganda révén felvirágzott kereskedelmi cégekkel és iparüzemekkel együtt a magyar lapvállalatok anyagi bázisa is megerősödött. A Blockner cég, a gazdasági élet széles rétegelt hódította meg az akkor még újszerű propaganda számára s felkészültségéből bőven teltett olyan ötletre, amelyet kel lehetfeleit álltása s számukra a hirdetés eredményességét előre biztosította. A cég, amelyet az alapító szellemében, de a modern hirdetés-oln szakma technikáival eszkeüztetve és szellemi felkészültségével gondagoltatlan Balázs Pál irányít, a félszázados jubileum idején is teljes mértékben megfelelő hivatásának s szilárdan áll azon a vezető polcon, amelyre sok ávtizedes munkájával minden tekintetben érdemeseé vált. A félszázados jubileum megfelelő alkalm arra, hogy a hirdetés-oln szakma uttórd vállalatának érdemelt és eredményeit méltassák, amint hogy a cég aranyjubileuma alkalmából Balázs Pált a gazdasági és társadalmi élet minden részéből eláramlottak gratulációkkal. — A "Csiki Lapok"nak a Blockner-céggel ávtizedes kapcsolata vannak s azokat csupán a 22 éves román uralom által előállított kényserhelyzet szaktította meg. Ennek elmúltával azonban lapunk kiadói hivatala nem féltette a régi megszoktatott és az elmult párbónap tapasztalatai alapján meggyőződöttünk, hogy a Blockner-cég a régi hatalomra méltó maradt. A félszázados jubileumhoz tehát szíves s megbecsülésel küldjük mi is jókívánságainkat, amit és a magyar hirdetés és reklámpar nagyja fejlesztésében elöőlt mult megérdemelt.

Utijegyzetek Borszékről.

Borszék, agasztus hó. Borszéknek közvetlen varati észekötöttése nincsen. Az utas Marosbányán a vonatról szállva, egy gyönyörű 28 kilométeres sserpentintton érkezik Borszékra. Az állami műutat az 1881—1886 évekbe P. P. Domotroz, a csikoseradai államepítőszeti hivatal fiatal mérnöke építette a töle megsokotott alaposággal és kiváló szakértelemmel. Hirtig, a kereskedelműgy minsterium utpítélal osztályának vezetője európai szivonalon álló mintá műutat nyitvántotta.

Autóbuszunk a sserpentinen könnyen rotog Borszék felé. Az utat mndrkt o'dalon öröksőd. esép fenyveserdő öven, amely a fővárosi embert kellemesen lepi meg. Kőbék-kőzbe a berkénye pros bogyó mosolyognak az utasra. Az ózouda fenýlllat kábítóan hat. A túlévelű fenyő télen is zűd és friss, amikor a vedkeringés szűntel. Az erdő akkor is olyan mély és sötét, mint nyáron. A fővárosi és a legtöbb magyarországi ember csak a lomblevell erdőt és fákat ismer! A Mára-hegyalja erdők ószel elhullatják lombjalkat. Az utas úgy állát a csupasz erdőkön, mint az ablek-üvegen.

A világhírű borvizforrások

Borszék-felé lejt az út. Alsóhárszék egy völgyben fekszik. Maga a fürdő egy tágas fennsík, fenyves erdőköl övenve, terül el. Legnagyobb előnye a fürdőnek, hogy a nap már reggel 5 (nyári időszámítás szerint 6) órákor rayogóan süti a fürdő egész telepét. H marosan felszállítja a hirtel, átmelegíti a levegőt és csak kevés este hanyatlik le. Borszéknek is igen kedvező fkvése folytan levegője télen is száras, nem párás, ami nagy értéke e 950 méter magasságban elterülő esép fürdőnek.

A fürdőt egy román társaság bírja. A bérletből még 14 év van hátra. A társaságot most átazervezik magyar többségűvé. Ez a társaság teile korszerűvé a fürdő világhírű visét. A korszerűsítés, az átépítés és az új foglalati 4 millió leibe került.

A főku: forrás (az Erzsébet-forrás) oly hatalmas erővel és oly példatlanul gazdag szénásvartartalommal tölti fel a vizet, hogy a szemlétől bán ulatiba jut. Éppen úgy mint E őpatakon, itt sem tessék meztelre meg sárvavat az üvegbe. És a víz bírja a tengerentűi szállítást. A világháboru előtt Amerikába is szállították.

A fürdőt napi kapacitása — éjjel-nappal üzem esetén — 35 000 liter, vagyis évente ként több mint 12 millió liter! Volt idő, mikor naponta 12—14 000 litert palackoztak. Ma csak 4—5000 litert töltönek, de vannak napok, mi or a töltés sűntel. Egy liter palackozott víz ára a forrásnál 20 fillér (a palack 30 fillér).

A borszéki borviznek ma is megvan a világhíre, de a háboru miatt nem lehet külföldre szállítani, s hazországra pedig a kőszekedési nehézség és a benzinszámly akadályozza a szállítást. Sámte lehetetlen, hogy a forrástól őszeg egy hónapra mindössze 240 liter berszít kap. Gamit szinten nem lehet kápnl. A vizet be kell szállítani a 28 kilométerre levő Marosbányára, ahol berakták a vasúti kocsiha. Szárszégen és Szeret falván újból át kell rakti, hogy Budapestre érhesse. Ezt a nagy távolságot es est a sok ártakást nem bírja meg a 20 filléris víz.

A fürdőnek még számozott igen sardog és kitűnő forrása van, így például a Kosutab, a Patófi és a Jörsef főherceg kutak. H dég fürdői a Lávár- és az Ó borsfürdők, melyeknek visel 9—12 C-fok Ezekben csak a vállalkozó fúások és 1—2 liter vizek férfu fürdők meg. A híres Lohogó, melynek visel 9 C-fok hőméreketű volt, megsűntettét, pedig úgyzaccak lobogott.

A szénevavas fürdők.

A borszéki források példátlanul gazdag szénevartartalmúak. Mint gyógyteyerőt még nem állították úgy be, mint ahogyan a gázdug szénevartartalom indukáltá tenné. A világháboru alatt a nemetek társaságot alakítottak és megkapták tenni es elillandó szénevavat.

A kádfürdőkben a természetes szénevav oly vastagon belepi az ember testét, hogy kezével két lépéssel. Magyarországon a szívbaforok Makkája Balatonfürdő, de ott vannak a borszéki szénevavas fürdők, a Gallér és a Lukács, ahol a mesterséges szénevav nem olyan sardog, mint a borszéki forrásoknál.

Az illetékesek már feltárták Borszék a természeti kincsét. Szerdy Károly dr. székefővárosi polgármester legűbb három napot töltött a fürdő, melynek szépsége megmög d őt le. Hivatalosa már bejelentette és közölte a nyilvánossággal, hogy Borszéken üdülőt és szanatoriumot léltet. A székefővárosi tisztviselői segíőálapja nagy tövékkel, sok millióval rendelkezik. A Balatonkoncsán léltetett korz rü üdülője 400 vendéget fogad be. Házvontok bold területen fekszik. Attól árt, tudja, mit jelent a segítőláp vállalkosán Borszéken.

Borszéken tehát legűbb teendő lesz a szénevavfürdők magyarán kiépítés, mert ezzel Borszék világhírre tehet szert.

Az üvegyár felállítása.

A bérli társaság egy üvegyár felállítására fordította a világháboru előt. Ez az üzemen volt az üvegyár. A nagy távolság és szállítási nehézségek miatt ha egy ilyen üvegyár helyi jellegű lenne le, mégis szükség van rá a borszéki borviz forgalombosátala és a székefődi piac ellátása érdekében. A társaság szerezésre ráégho nagy mennyiségű palackot szertett be. Ma még 400 000 literes palackja van tartalékban.

Üvegyár volt a világháboru előtt jóval Bükkszédon is, mely szintén régen megsűnt.

Borszéken kőszénbánya is van, melynek termelése igen korlátosított.

Téli sportok.

Borszék fekvése és az öt környéki hegyek kiválóan alkalmasak téli sportok üzésre. Már az elmult télen többesür voltak kivesényelve katonai alakulatok és a Ludovika Akadémia növendékei is.

Borszéken síugró pályák és sí- valamint rőtill-pályák léptíve még nincsenek, de a síelés ezek nélkül is vidáman folyt a természetes pályákon.

A fürdőn mintegy 800 vendéget lehet elhelyezni fűthető esobákban, de es a szám még könnyek fokozható.

A fürdő berendezés.

Borszéken a villák száma 137, melyből nyitva van 97. A legtöbb román villa árva van, mert az ajdonosal Romániába távoztak. A fürdőn két ágyas szoba van 500 egy ágyas szoba 720. Pótágyakkal együtt mintegy 2500 vendég helyezhető el Borszéken.

Borszéken az idén augusztus hó 1-ig bejelentett vendég volt 3020. A háboru miatt sokan eltávoztak. Augusztus hó 1 en a fürdőn 1590 vendég nyaralt. A vendégekből 36% magyar, 18% német, román stb. és 40% szldó volt.

A fürdőnek két szállója van: a szög Mélik busz szobával és a megfűtött és kibővített R mény 22 szobával. Mindkettő forgalmas és látogatott. Az ellátás jó és megszállt áru.

E ő osztályu villák: a Dragomir (16 szoba), a Zsifli (12 szob), az Erzsébet (15 szoba), a Matika, a Csiklov, a Hálvecla, az Iona, melyekben hideg meleg víz és fürdőszobák és hási- vízvezetékék vannak.

A kőszénmek azonban léptíve nincsenek. Nincsen vízvezeték, csatornázás, győgyvárnok (kuraszalon).

A villatulajdonosok közül magyar 33, német 9, román 41, szldó 31.

Borszék vízszekedési lehetősége igen nagy. Területe es tágas fennsík, valamint tiszta hegyi levegője, ásványvize, szénevartartalmása erre különösen alkalmasá teszi. Bárán elmondhatjuk, hogy a székei fürdők közül Borszék es, mely világhírűvé fejleszthető, hogy úgy emleghessek, mint Karlsbadot, Marienbadot, Franzbadot, R ibensbadot, G eichenbergert a világháboru előt.

Tusnádi Élthes Gyula dr.

A háboru döntő szakasza.

A keleti háboru döntő szakaszába lépett. Az oroszok elleni hádjárat hatet s hats lezárult. A német és szövetséges haderők a szovjet haderővel a világtörténelem legnagyobb csatáit vívták meg. Ezalatt a hét het alatt olyan eredményeket értek el, amilyenre még példa nem volt. A nu hában kiadozt összesoglaló jelentések szrint a hadműveletek megindusa óta a németek kévébe összesen ötvenháromez r fegyő került, 12 500 harcsl, 10 000 gúty és 9000 r pűőgépet semmisítették meg. A város hadsereg szíven harcolt s így a hadsereg száma jóval meghaladja a foglyok számát. Eddigi becalás szerint a vörös hadsereg leg-olább negy mlő emberi vesztett. T-hát emberben es gúphen olyan vesztéség, amelyet pótolni lehetetlen. Et ezen akkerok után a német főpárcenokszág jelentése szrint, most indul meg Keleten a háboru döntő mérkőzése, amely a vörös hadsereggel felzárólja sz összes európai ellenfeleket.

Addig is, amíg es bejövőknek súlyos harcokra van illátás. A német hadvezetés jól tudja ezt. Anélkül, hogy bebecsülne az ellenség harcérőjét, kérsen áll minden Adomásra, hogy végezzen minden beugratott ellenféllel es végbi is minden er-revel Anglia ellen forduljon. Anglia ellen, amelynek taktikája immár kőszmeren esy cölimer, beugratni mindenkül ebbe a háboruba. Hu ri halálraenni az időt mind ddog, amíg felkészülnek újabb bonyodalmak kibontására. Anglia jelenleg is újabb kísérleteket tesz arra, hogy a hadsainteret Azela dől felére is kszűselese. Megakarják támadni Permszt, Afganisztánt es Törökországot. A német támadások gondoskrdnak arról, hogy a szovjet haderő egyetlen egy embert se tudjon eszére a dől brit tervelhes szállítani.

A honvéd veszérkar jelentése szrint a magyar honvédség tovább is eredményes támadások köben nyomul előre es több beszt szovjet csapattestnek kérségeesett kiérési kísérletek meglusította. Általában eseknél a gyűrűbe szert vörös haderőnél kapkodás es nagy fejlesztettség ursltodik. Úgy lehet tekinteni, hogy a mozgósított 11 millió szovjet haderőnek 1/2 s részre mar megsemmisít. — E mult haten már sz ősz hadsere is megkeresztet a keleti fronta es Urájában beavttorott a hadműveletekbe. — A keleti harcér gúlikos úrkönetivel egyldőben a németek Anglia ellen is állandón folytatták légi támadásikat es kü őzönen tengeren óriási vesztésegeket okoznak.

Es e mult hét háborus eseményei kősz tartozik Mussolini Bruno repülő eszásadosnak a halála. A Duce másodszlított fia egy repülőgépet próbált ki, amely lezuhant es a kiváló pilóta esőzyet halt.

— FELHIVÁS LAPUNK ELŐFIZETŐIHEZ

A "Csiki Lapok" kiadóhivatala tisztelttel kéri az olvasóit, hogy az előfizetői díjakat a legregvidebb időn belől rendezai sziveskedjenek, ne hogy a lap küldését beszüntetni legyünk kénytelenek. Lapunk az előfizetésekbelől éi. A mai nehez viszonyok köztöz nem tudjuk nélkülözni kintlevőségeinket. — Eppen ezért kérjük mindazokat, akik elismerik azt a munkát, amelyet lapunk elvégez a vidéki magyar újságsbetű szolgálataiban, fogadják megértéssel jelen felhívásunkat es támogassanak ezután is a régi szertetlel.

A "CSIKI LAPOK" szerk. és kiadóhivatala.

A Katonai Hízekegyről.

Póstatúrtilt díszített napkákban, kedveszavú jószágos-
leklü magyarok — az áldott Magyar Posta kézbesítője —
rójják a magyar utakat nap-nap mellett. Oldalakon vagy
tekete táská, olyan ez, mirtá maga ez élet. Ööm, bánat,
tájdalom, holdogság van benne a mindabból, ma egyik, hol-
nap a mások ember kap valamit.

Ma én hozzáim is benézett a szeretett Posta, élő való-
ságában, a kedves kézbesítőn keresztül. Mikor meglettam a
számomra kiosztott póstát, bizony egyszerre eltűnt a fekete
táska. Lett belőle a legendás „Bőszegszarv”, melyről azt
tartja a legenda, hogy Achloss folyamistennek, az a szarva,
amely letört a Heraklészsel vívott küzdelemben, — és
ontotta ajándékát mára nekem.

Az ezelőtt, tájdalmasan messzi Gödöllőről — hiszen
Csikszegredától, a kintteljes Trianon választotta el Gödöllőt —
nemes hazaszeretettől lángoló írásokat, Máté Török Gyula
ny. testőrezredes írásait hullatta le nekem a legendás „Bő-
szegszarv”.

Nézom, olvasom az írásokat, melynek minden szava
olyan, mint egy szent akxióma, mely a kinyilatkoztatás ere-
jével hat. Írás is, de imádság is, hiszen a „Katonai Hízeke-
gy” zeng az írásokból. Olyan a Katonai Hízekegy, mintha
a regény porladó, hontoglaló Hetek közül, valamelyik ősi,
nagy magyar kiáltása lenne. Kiáltás, mely ezer év messze-
ségéből, a dicső magyar múltból kiáltana ide hozzánk, a
küzdemes Jelenbe, a Végekbe. Kiált, hogy általa torróbban
dobogjanak a szívek a ezen a forró szivdobogásban keresztül,
minden magyar, együtt érezve, áldozatos lélekkal álljon helyt
a Magyar Hazáért, azon a ponton, shová őt, a Magyar Sor-
sön keresztül, a Magyarok Istene állította.

Mivel tudom, hogy senki jobban nem szereti az igaz,
az örök szépet, mint ahogy szeretik azt, itt, a Hargita aljáb-
ban élő magyarok, mi csiki székely-magyarok ezért, a mi
kedves Csiki Lapunkon keresztül, odaadom ezeket a nemes,
gyújtó gondolatokat a Katonai Hízekegyet, hogy kicsinyek
és nagyok olvashassák a örökre szívükbe zárhasák azokat.
Odaadom, hadd melegítse a szomjas lelkeket az imádság
zengő szava. Legyen mindenkié, a Katona Hízekegy, mely
egy nemes katonaszívből fakadt, abból a katonaszívből,
mely a fényt, a lángot, a sugárzást, a legelő, a legnagyobb
Magyar Katona szívéből; a legendás és hő Fővezér szívé-
ből merítette. De hadd beszáljen maga az írás.

Miért írtam „Katonai Hízekegy”-et?

Írta: MÁTÉ-TÖRÖK GYULA, ny. testőrezredes.

A magyar hadseregnek, de egyben a leventéknek, cser-
készeknek a az egész nemzetnek, adni akartam egy darabot
örökké lángoló lelkemből!

Hogy ne kergessen a nemzet délábos örök béke
ábrándokat, mint teszi trianoni halálos ítéletünk óta, immár
22 éve!

Hogy telbresszem a feltámadást egyedül teremő ősi
magyar katonai öntudatra!

Vissza akarom adni a magyarságnak feltétlen hitét ősi,
— hősi katonai erejébe, hogy mielőbb szótépphesse a béke-
rongyot, amely ennek a nagy és nemes nemzetnek az életét
örök alacsonyrendűségre, szolgálásra, sőt pusztulásra ítélte!

Hogy merjen minden önáltatás nélkül szembenézni az
iszonyu tényekkel és lőkjön félre minden reviziós, balga
babonát!

Legyen nemzeti lélekben, erkölcsben, hitben szellemben
óriási, sőt csodálatos nemzet!

Uj magyarságra akarok gyújtani!

Lelkileg katonásítani akarom a magyart!

Hassa át az a tudat, hogy a nemzet életében szent
hivatás katonának lenni!

A magyarok örök sorsa az ősi kard!

Ez legyen a nemzet megváltó szentsége!

Egyetlen revizióik van: a tulajdon magunk reviziójuk!
Egy hosszú háboru folytán megcsorbult karduk ki-
lesitése!

Magyarán mondvá: hadseregünk imádása és áldozatos
szeretete!

Az ősi katonai erények és érdemek mindenek fölé és
való helyezése, megbecsülése!

Egy új magyar katonai korszak megteremtése!

Ébredj Magyarországi!

Ébredj magyar!

Katonai Hízekegy.

Hízek az ősi magyar kardban!
Hízek az örök magyar katonában!
Hízek a magyar hadsereg erejében!
Hízek teldarabolt hazánk feltámadásában!
Hízek!... Hízek!... Hízek!...

Fogadjá mindenki hazaszerető szívébe a Katonai Hízeke-
gy erőteljes, lelkesítő szavait, mely elveszi a lelkekből az
únon csüggedés súlyát a ezzel sarkalni fog mindenkit arra,
hogy erős, bátor lélekkel dolgozzon, a minden magyarok
áldott édes Anyját, a szent Magyar Hazáért.

Befejezésül idézem a Zrínyi tohást:
Adassék tisztelt a katonaszeménnyek!
A Hazáért megdicsőültek szelleme töltőn él!
És a magyarok Istene segítsen meg minket! Ámen.
J Márton Berta

Kádbéő Ferenc vegyesűtőbe Csikbánkól
4 osztályt végzett fiut tanulónak felvesszük.
1-3

Zongora-tanítás kezdők és haladók
részére (budapesti zenekorzertoriumi diplo-
mával), biztos eredménnyel, Imets Akosónál
Arany János-utca 3 Tiszviselő telep 1-3

Finom

a gyümölcscsel díszített
Dr. Ötke
krémporból
készült
krém

Taplaló · Izletes · Egészséges
IDŐSZERŐ ÉS BEFŐZŐ RECEPKÖNYVET KIVÁNSÁGRA INGYEN KÜLD
DR. ÖTKE A. BUDAPEST, VIII., CONTI-UTCA 25. SZÁM

KÜLÖNFÉLÉK.

Csikvámegye október havában ünnepli
Széchenyi 150 éves születési évfordulóját. A
Nemzeti Politikai Szógalat Széchenyi Emlékbizottsága
a Legnagyobb Magyar születésének 150. évfordulóját
a nemzeti megújulás ünnepévé avatja. Az országos
ünnepek sorában Csikvámegye székely népe ez év
október hónapban ríjja le az emlékezés nemzetiépítő
kötelességét a triadikus sorsu Széchenyi István iránt.
Az egész vármegyére kiterjedő ünnepségek szervező
munkája rövidesen megkezdődik és előre felbívjuk a
figyelmet, hogy minden magyar ember öntudatának
egész lelkesedéssel későbbjön fel, a nemzet nagy
ünnepe.

— Bucsú Csiksomlyon. Nagybődogasszony
napján, augusztus 15-én a csiksomlyói és környékbeli
falvakból egy úttörőgő bucsút tartunk.

Kérünk kell, hogy az orosa frontból honvédek
minél hamarabb győztesen visszatérjenek. Minél hama-
rabb ünnjön el a G. P. U. réma.

A Szent Atya útja szerint kéraünk kell: legyen
béke.

S kérünk kell Szűs Anyát, hozza ide „dél-
erdélyi magyar testvéreinket, Délerdélyel együtt.

Program: Nagybődogasszony vigílián d. u.
7, 8-9 órákor tis mlak s 10 órákor ünnepélyes
nagy mise szent beszéddel.

D. u 3 órákor körmenet a szent hegyre s utána
kényőrgő vacsernye.

Kérünk minden székely magyart vegyen részt
ezen a bucsún.

— Postai kinevezések Csikvámegyében. A kereskede-
lem és közlekedésügyi miniszterum vezetésével megbízott
ipariügyi miniszter Szakáts István, Wéger Rózálát ellen-
őrökké, Vargha Jánosót segéd ellenőrré, Ambrus Gergelyné
Medve Józsefné postal segéd tisztviselőkké, Dobri Jácsonét postá-
kiszoldónővé Gyergyószentmiklósa Fejér Károlynét posta-
segédellenőrnővé Nagy Mihály, Silló Ferenc, Kovács Márton
Tó ok József, Daradics Ferenc Lukács Andrást Csikszegred-
ba postatitularisták kinevezte. A kinevezettek min'annyian román
szógalatban állottak és eznan őket magyarságuk miatt bucsú-
tolták el.

— A tanfelügyelőség átköltözött. A csik-
szegredai kir. tanfelügyelői hivatal a Kossuth u. 28
alól a Wesselényi u. 48 szám alá költözött.

— Főnemesi igazolás. A M. kir. Bőllügym-
nister 54374—1941. II.-a szám alatt, a rendelkezé-
sére álló hiteles adatok alapján megállapította 1883
évi június hó 2. napján született Éltés Károly László,
a László Anna férje és 1919 évi szeptember hó 17-én
született Éltés Károly, ősi székely primori rangját és
a tusanádi előnév és a család címer használatához
való jogát igazolta. Primor tusanádi Éltés Károly-
László és Éltés Károly ugyanis igazolta egyenes és
törvényes származását abból a törzstőkös székely É tés
családból, amely a csikszéki Tusanád községben ez
első foglalás ősi jogával hitr székely öröksége alapján
a tusanádi előnévet használja; közelebből pedig isen-
ként igazolt lesszármazója annak a tusanádi É tés
Istvánnak, aki tusanádi É tés Andrással együtt I. Apafi
Mihály erdélyi fejedelemtől R. dnóton 1672 évi júli-
us hó 28. napján erdélyi nemzeti oklevelet kapott s aki
az 1681 évi január hó 21. napján kelt csikszéki székely
nemzeti jegyzőkönyvbe székely primori (főnemesi)
ranggal lett felvéve.

— Eljegyzés. Baranyai Ilés máv. főintéző és
Rietás Istvánné rendőrfőkapitány ösvegye született
Szilágyi Anna leányát Debrecenből eljegyezte néhai
asensimártoni Drnay Károly huszárnagy és jobbházi
Dőry Olga fia Andor, m. kir. túszerémszádos, Csikszegred.

— Előleptetés. Magyarország Főmáltósági Kor-
mányosója, Dr. Kémenes Antal jászberényi m. kir. áll.
János nézőr gimnázium tanárát a VI. listései o-
ntályba léptette elő. A magas helyről jött kitüntetés
az 1912—13 tanévben a csikszegredai r. kat. státság,
az 1913—14 ben pedig a gyergyószentmiklósi m. kir.
áll. főgimnázium egykori tanárát és lapunk egyik volt
főmunkatársát érte.

— A marosvásárhelyi vegykiserleti állom-
ás működési körsete. A marosvásárhelyi M. kir.
Mesőgazdasági Vegykiserleti és Tejkiiserleti állomás
működési körsete: Csik. Háromszék, Maros-Torda,
Marosvásárhely város és Udvarhely vármegyék.

— Alorvosi kinevezés. A m. kir. bőllügymin-
ster Dr. Saóca Lászlót a csikszegredai áll. kórháznál 2 év
tartamára alorvosként alkalmazta.

*Kisérje ki
munkahelyére a*

Diana - sősborszesz

*mert egy rend helyett
kettőt vág, aki vég-
tagjait a munka
megkezdése előtt
bedörksöli a valódi*

DIANA

sősborszesz
*néhány felfrissítő, kü-
sítő, elősítő cseppjével.*

*eredeti üveg 120 P.
próbaüveg 70 f.*

— Haláloságok. Ösv. Jakab Antal Antalné szül.
Nagy Berta, főgimn. tanár neje, 80 éves korában,
26 évi ösvegyés után, augusztus hó 4-én elhunyt
Csiksomlyon. Elhunytat 4 gyermeke, 5 unokája, 2 d-
unokája, testvére és nagyassámu rokonság gyászolja.

— Fodor Márta, 65 éves korában, augusztus 8-án
meghalt Csikszentimrén Tömötése 10-én d. u. 3 óra-
kor loss.

— A kolozsvári öreg gazdaságok felszaba-
dulás utáni első ünnepélyes találkozója augusztus
hó 18-án. A kolozsvári M. kir. Gazdasági Aka-
démian végzett okleveles gardák összes évfolyamai a
felszabadulás után első ízben rendezik meg ünnepélyes
találkozójukat a Gazdasági Akadémia Alma Mater-ében
1941 évi augusztus hó 16-án. Eszen is felbívjuk mind-
ezeket, akik a kolozsmonostori Gazdasági Tanintézetben
illetőleg a Gazdasági Akadémián szerstők meg diplo-
májukat, hogy ezen a felszabadulás utáni első ünne-
pélyes, az „örögasságná” találkozóon minél nagyobb
számban jelenjenek meg.

Meghalt Babits Mihály a kiváló író, költő. augusztus 6-án, 58 éves korában, Budapest. Babits Mihály szerkesztője volt a „Nyugat” című folyóiratnak.

Tartsunk rendet az építkezésben. Alapból azt mondhatjuk, hogy Csíkszereda város minden időben hadiában állott az építési renddel. Mindenki emlékszik arra a jobbekbéli szabadságra, amikor csaknem minden épület széles jövedvében kifekküdt az utcák közt, amikor a kerítések irányvonalának rakorcsán játékos kedve nem ismert határt. Boldog idők, boldog emberek. Mindenki úgy épített, ahogy tudott. Ennek a nagyszerű szabadságnak az eredménye meg is látszott rajtuk. Úgy nézett ki a város, mintha az árva hosta volna. Évtizedek kemény munkájával sikerült úgy, ahogy valamelyes rendet teremteni. — Mindenek a régi keserűségek azért jutnak eszünkbe, mert látjuk, hogy ismét kísért es a multbeli rendtelenség. A vasut utcáiban egyik ház a másik után nő ki. Ezek az új házak lehetetlen telek állásuk miatt hol háttal fordultak az utcáknak, hol hegyes szögben hajlanak neki. Éppen úgy, mint ahogy a város képét avasáddokra emlékeztető és az építési-rendszer ott a Hargita felé vezető részekben. Kérjük a mértékli hivatali vizyáson. Vagy rendezek a telek állását, de mielőtt nem hozzák ezeket építkezésre alkalmas állapotba, addig ne adjanak ilyen fölfarcosku építkezésekre engedélyt.

Hasznosság. Antal Klára és Császár László tanár folyó évi augusztus hó 2-én Csíkszeredán házasságot kötöttek.

Földes Zoltán kitüntetés. Földes Zoltán a jelen sokhely költő, nemrég választotta a Pasmány Társaság rendes tagjává. Most pedig arról értesülünk, hogy a budapesti Országgyűlési Társaság is egyhangúlag tagjává sorába választotta. Az anyasorsára is felelt arra a gazdag tevékenységre, amit Földes Zoltán — sokoldalú munkássága során — az irodalomban is kifejt. Szépirodalmi kötetek, a lapokban szétszórt versek, tankönyvek és az egész magyar nyelvterületen népszerű imázssal ismertté tették nevét. Mint népköltő, nem a „felsőbb nemzet” pár sorának éneköl, hanem géniuszával vigasztalja, lelkesíti főként a népet, amely szereteti, mert minden leírta sorát jól megérti és magáénak vallja.

Csikvármegye levénte-bizottsága. Csikvármegye törvényhatósági levénte-bizottságába 5 évi időtartamra, 1945 évi december 31. napjára terjedő megbírással a következő tagokat választották meg: Adorján Ferenc kikötési igazgató, Hájka Kálmán árványügyi főnök, Babó Kálmán polgári lak. igazgató csikszeredei, Fodor Pál állampárti mérnök Csík-szemlyén, dr. Gaál Alejos orvos gyergyószentmiklósi lakosok.

Társasközi gépjármű engedélyzése. Az illetékes miniszter Molnár Áron gyergyószentmiklósi lakosnak engedélyt adott arra, hogy Gyergyóremete — Gyergyószentmiklós közti útvonalon rendszeres járatú társasközi gépjármű vállalkozást tartson üzemben.

A Székely Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara első fedezet nélküli kölcsön folyósító ülése. A marosvásárhelyi Kereskedelem és Ipar kamara köriratában is megkezdődött a fedezet nélküli kiábrt és kikereskedelmi kölcsönök folyósítása. — Amint ismeretes a törvény szerint ezekben az 500 Pengőig terjedhető kölcsönökben csak az az iparosok és kikereskedők részesülhetnek, amelyeknek közzé kell adni a kölcsönfelvétel költségvetésének és a kölcsönfelvétel költségvetése irányította az a hozzájárulásokat. A csikszeredei Ipartestület kerésztől mai napig 11 kiábrt igényli fedezet nélküli kölcsönt. Az Iparkamara a hosszú beírkezet törvények fölött első ízben 1941 augusztus 11-én gyűlésében határoz. Mután a csíki részeken még egyetlen község költségvetésének sem irányította az a megfelelő hozzájárulásokat; ezért a községek kiábrtosai és kikereskedői mindaddig nem részesülhetnek kölcsönben, amíg a községek nem teljesítik ezen kötelezettségüket. A községi tanácsokban helyet foglaló iparosok ígnykezésnek esetét a költségvetési összegeket mielő sürgősebben előirányoztatni. A város kiábrtosok és kikereskedők felvetései pedig felhívják, hogy ezek megírkeztet tovább ígnykelhetik ezeket a fedezet nélküli kölcsönöket, amelyekre vonatkozóan minden felvilágosítást megadj az Ipartestület.

Ítelet a csikvármegyei templomablók ügyében. Csikvármegye bír. törvényeske folyó évi augusztus 6-án íteletet hozott a megye területén az utóbbi időben elküvezt templomablók ügyében. A csendőrengés annak idején letartóztatva Szent István királyi lakodot, akikről kiderült, hogy ő követte el a nyolcárnyos templomablók ellopását. Esért a törvénynek 8 évi börtönnel doogháza ítélt. Másdrandú vádlókat nem ítélt meg, mert János szászországi vasszergeiyes, akit organdóság bűne miatt a törvénynek 5 évi börtönnel ítélt. Az ügyben harmadrandú vádlóként szerepelt Lukács Ferenc kolozsvári ékeserés, akit a törvénynek figyelembe vette, hogy a vásárlásánál nem ismerte az értékek eredetét és így 3 hat hónagra és 200 Pengő pénzbüntetésre ítélt.

Iparosok figyelmébe. A csikszeredei Ipartestülethes megírkeztet a mestervizsgákkal kapcsolatos szabályokról, akik ilyen bizonyítványt rendeltek, átvehetik.

Erdőterjesztés folyik a csíki községek villanyosítása. Csikvármegye törvényhatóságának közgyűlése április 5-én több nagypontosságú vármegyei ügy közt foglalkozott az alcsíki és gyergyói községek villanyosításának kérdésével. A vármegye teljesen magáévá téve ezt az ügyet a községeket támogatja a villamosításba való bekapcsolódás munkájában és a községek szűköny hozzájárulásait jóváhagyta. Az alcsíki községek a tanácsfűrdő, a gyergyói községek pedig a gyilkostól villamosítási központba kapcsolódniak bele. Nagy érdeklődéssel Gyergyószentmiklós városi tanácsának az az elhatározása, amellyel kimondta, hogy a városi villanyhálózat 220 ezer Pengőért átadja a gyilkostól villanyellátó központnak, ezen összeget még kiegészít 150 ezer Pengővel és a teljes 370 ezer Pengőre 200 P névértékű részvényt jegyez.

A Zöld-kereszt ház építése. A csikszeredei Zöld-kereszt házát legújabb tervek szerint a Magyarok régi lakóházának belsőtérén, a Dr. Balássy Kálmán orvos szomszédságában fekvő területen építik fel.

Felmillió Pengőt kap Csikvármegye Nép- és Család védelmi alapja. A Nép- és Család védelmi Alapra Csikvármegye-nek 500.000 Pengő, Gyergyószentmiklós-nek 100.000 Pengő, Csikszerede-nek 60.000 P-öt adtak. Ebből az alapítvány fejárlására 120.000 Pengőt fordítsanak, a többiből családi házakat építenek, fejlesztik a gyümölcs- és főzeléktermelést, megszeretik és művelési útra hozzák a hálipart.

Szabályrendelet a gazdasági összelek bérleletről. Csikvármegye népességi összelek bérlelele tárgyában szabályrendeletet alkotott. Eszerint a gazdasági bérlelőgásban gazdasági céllal használt szerződéses alkatmas, köteles a szerződés megírkeztetésétől számított 15 nap alatt a szerződés megírkeztetését megírkeztetett bérlelőgésről két példányban kiállítani. A bérlelőgés tartalmazza a bérlelőgés elvételét, a szerződés idejét, a cseléd javadalmazását és a cseléd munkáját.

Október végén megkezdik munkáját a csikszentmiklósi keményítógyár. Amint ismeretes Csikszentmiklós községben burgonyakeményítógyár épül. A munkálatok annyira előre haladtak, hogy a gyár már október végén üzembe helyezte. Az új gyár felépítése és üzembe helyezése 1 millió 300 ezer Pengő igényel, mely összeget az Ipar- és földművelésügyi miniszteriumok, a „Szővetség” Gazdasági és Hitel-össvetkezetek központja teremti elő és a mag szűkegbes összegeket az Erdélyi Munkásszervező Irtészet hozzájárulása formában rendelkezésre. A gyárat évente 1200 vagon burgonya feldolgozására állítják be.

Halálos vegyi verkedés. Antal György és Vitos István csikszentmiklósi gazdák össze szőlőket egyik kezükön a határa fölött, a két férfi kezükön egymásnak lozott. Vitos István a verkedésben olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helybéli körházban a helybéli orvosok elhatározták, hogy a verkedést Vitos kezébe, Antal György átvételemből megírkeztet a kórházban.

Gabonakereskedők figyelmébe. Az 1941-42 évi gabona és lisztforgalom szabályozásáról szóló rendelet ugy intzék-dik, hogy a Hombár főbizományoskét csak a Futura főbizományosai és azokat a gabonakereskedő cégeket szerződhetet, amelyeknek forgalma búzából és rozsból az utolsó 3 üzleti évben összesen legalább 10 000 mázsát, vagy az utolsó 3 üzleti évben összesen legalább 30 000 mázsát elért. A főbizományosi szerződés csak a közellátási miniszter jóváhagyása után érvényes. — A Kereskedelmi Hivatal felhívja azokat a gabonakereskedő cégeket amelyek a rendelkezésre álló forgalmat igazolják tudják és a főbizományosi meghozatásra igényt tartanak, hogy kérelmeket juttassák el ajánlott levélben 8 napon belül a m. kir. Kereskedelmi Hivatal M-2 osztályához, Budapest, V. Széchenyi rkp. 6. — A bejelentett forgalmak szabályoson felülbizonyított üzleti könyvekkel, számlamásolatokkal, levelezéssel és az utolsó évvel a kiegészítő (hagy feladati okmányokkal) kell igazolni. Minden kérelemhez kímutatás esztolandó, amely pontosan feltünteti, hogy a cég forgalmát, amit igazolnak tud, milyen cégekkel bonyolították és az igazolás előjártó milyen okmányokat tud rendelkezésre bocsátani. A hivatal a cégek által beküldött kímutatások alapján a helyszínen ellenőriztet azt, hogy a megírkeztetett okmányok tényleg rendelkezésre állanak és a cég bejelentésének igazolására. Amennyiben valamelyik cég a kérelemhez csatolt kímutatásban olyan adatot közöl, amely a vizsgálat során nem nyert igazolást, vagy a főbizományosi megírkeztetés feltételeit elest. — Az a körülmény, hogy egy cég a rendelet szerinti forgalmat igazolni tudja, még nem jelenti azt, hogy a cég a főbizományosi meghozatást el is nyert.

Ovonói kinevezések Csíkbán. A helygminiszter a visszacsatolt erdélyi területre kinevezte a 3 állami ovonókat. A Székelyföldre kinevezettek névsora a következő: Neovirtől Sára Csikszeredei, Bajnok Irén M-daras Kézdivásárhelyi, Neovirtől Mihály Nagy Etelka Gyergyóremete, Kerep Klára Kézdivásárhelyi, Mártón Iliana Vasvár, Baráth Erzsébet Csikszentmiklós, Borda Margit Gyergyóremete, Dózsa József Madfalva, Kohut Margit Kilyészfalva, Babos Brándi Kézdivásárhelyi, Szeged István Hóna Gyergyószentmiklós, S. Kir. Aljoszsa Gyergyószentmiklós, Kókay Gabriella Gye gyószentmiklós, Kovács Tünde G. lócsásfürdőszent. Villányi Kornélia D. lócsás, Babusá Valéria D. lócsás, Városi Gizella Csikszentmiklós, Nagy Juliána Szentmárton, Tóth Mária Szentmiklós, Hajdu Juliána Szentdomonkos, Tábori Emma Páfalva, Szekeres Éva Csikszentmiklós, Bóza Zsófia Dánfalva, Szegszárdi Róza Cs. C. Horváth Erzsébet Csátóság, Oláh Ágnes Borszék

A n. é. hölgyköznőség szives tudomására hoztuk, hogy nagy anyagi áldozatok árán sikerült a fővárosunkból a női fodrászat részére egy elsőrangú kimondott jó munkás hölgyfodrászsegédet szerződtetni. — Egyben felhívjuk a n. é. köznőség becses figyelmét az újonnan beszerezett legmodernebb gépi felszerelésünkre és a legújabb frizura divatra.

Szives partiókat k. r. BARTHA és GRIGER „LUX” NŐI ÉS FÉRFIGODRÁSZATA, CSIKSZEREDA.

Köszönetnyilvánítás a Középeurópai és Minerva Általános Biztosító R-T-nak.

Tekintetes Igazgatóság!

Lányom halála súlyos csapásként hullott anyám szívemre. Teljesen egyedül voltam, amikor es a gyászos eszt beüött a hazunkba. Ferjem katonai szolgálatra volt bevonulva és én 4 gyermekemmel tengtettem márc. hónapra az életemet. Lesújtva s nehéz gondoktól, azt se tudtam mit csináljak. Ezekben a nehéz napokban nyújtott segítséget a Középeurópai és Minerva Általános Biztosító. Tudom jól, hogy nem voltam jogosult a segítségre, mert alig négy hónapja biztosítottam be gyermekemet. Mégis megírkeztették nyomorúságos helyzetemet s a b. írt 4 Pengő ellenében 100 Pengő segélyben részesítették. Örökök csak halás szívvel tudok visszagondolni a Középeurópai Biztosítóra, hogy ilyen nem vart nagy támogatásban részesítettek. Az Isten áldja meg és segítse meg ezért a Tekintetes Igazgatóságot. Halás tisztelettel:

Sugár Ferencné, Csikszentmiklós.

Feladási hirdetmény.

A szépvízi Erdőbirtokossági Társulat eladja szépvízi Erdőfelügyelőségi Kirendeltségénél 1941 évi augusztus hó 22 en délelőtt 10 orakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Szépvíz községe határában levő H-gyesy havas Boros-patak nevé erdejének mintegy 6 kat. hold területén.

A vágás területe a gyimeskőseploki állomástól 8 kilométer távolban van. Törzsenkénti bémérés szerint a m. kir. szépvízi Erdőfelügyelőségi Kirendeltség becslése alapján 1206 m² tesz ki.

Kikiáltási ár 21.708 Pengő. Bánatpénz a kikiáltási árnak 10%-a. Kihasznlási időtartama 4 hónap.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénél, továbbá a szépvízi m. kir. erdőfelügyelőségi Kirendeltségénél megtekintendők.

Szépvíz, 1941 évi augusztus hó 5-én.
Antal András, Szász Nándor,
elnök. penztársak.

80—941 szám.

Feladási hirdetmény.

Csiktaplocazi Erdőbirtokossági Társulat eladja csiktaplocazi községében 1941 évi augusztus hó 25 en delután 3 orakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Csiktaplocazi községe határában levő Nagy Ferenc nevé pusztáján összegyűjtött, eladásra szánt 1126 drb. szőlőkarót, 2890 drb., 15 348 fm. gömbrudat és 1407 drb. kb. 100 m³ bányafát.

A faanyag az országúttól 0.3 kilométer, a M. A. V. vasu állomástól 11.5 kilométer távolban van.

Szőlőkaró 15 fillér darabonként.
Gömbrud 7/8 as 15 fillér folyóméterenkint.
Gömbrud 9/12 és 20 fillér folyóméterenkint.

Kikiáltási ár: bányafa 21 Pengő m³-kint, bányapénz a kikiáltási árnak 10%-a. Kihasznlási időtartama egy hónap.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alulírott képviselőjénél, továbbá a Szépvízi Erdőfelügyelőségi Kirendeltségénél Csikszeredei rendelkezésre állanak. A Csiktaplocazi Erdőbirtokossági Társulatnál megtekintendők a részletes becslési munkát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva niacsenek, figyelembe nem vettnek, — u. ajánlatok el nem fogadtatnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szöbéli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. A megírkeztetett összeg számokkal és betűkkel is kiírando s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csiktaplocaza, 1941 évi augusztus hó 8-án.
Daradios Bálint
elnök.

Konyhabutor és főzőkályha eladó. Cím a kiadóban. 1—2

Eladó butorok. Kéltőz. ödés miatt 1 cimbalom és több butordarab eladó Rákóczi ut 63. sz.

Egy nagy fekete szekrény (rodába is megfelel) eladó Honvéd u. 22. szám alatt.